

ŠKOLSKÝ VÝCHOVNÝ PROGRAM ŠKOLSKÉHO KLUBU DETÍ

SUL'KOVÁČIK

Motto: „Výchova detí je činnosť, pri ktorej musíme obetovať čas, aby sme ho získali.“
Jean Jacques Rousseau

Forma výchovy a vzdelávania	Denná - poldenná
Výchovný jazyk	Slovenský
Druh školského zariadenia	Štátne
Dátum prerokovania v pedagogickej rade	4.9. 2023
Dátum prerokovania v rade školy	
Platnosť výchovného programu	
Predkladateľ Názov školy: Adresa školy: IČO: Riaditeľ školy: Kontakt ZŠ: Elektronická adresa:	Základná škola ZŠ Dolinský potok 1114/28 024 01 Kysucké Nové Mesto Mgr. Anita Tomaníčková Tel.: 4212556 Tel.: 0917 354 165 mail: skola@zsdolinskypotok.sk
Zriaďovateľ	Mesto - Kysucké Nové Mesto

Štátny výchovný program pre školský klub detí vypracoval Národný inštitút vzdelávania a mládeže. Schválilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 25. novembra 2022 pod číslom 2022/20417:3-A2140 s platnosťou od 1. septembra 2023.

OBSAH VÝCHOVNÉHO PROGRAMU:

ÚVOD

1. Ciele a poslanie výchovy
2. Princípy výchovy a vzdelávania
3. Formy výchovy a vzdelávania
4. Výchovný jazyk
5. Tematické oblasti výchovy
 - 5.1 Charakteristika a ciele tematických oblastí výchovy
 - 5.1.1 Komunikácia a práca s informáciami
 - 5.1.2 Sebarozvoj a svet práce
 - 5.1.3 Zdravie a subjektívna pohoda
 - 5.1.4 Spoločnosť a príroda
 - 5.1.5 Kultúra a umenie

Úvod

Výchovný program pre školský klub detí vymedzuje základné požiadavky štátu na poskytovanie výchovy a vzdelávania v školských kluboch detí.

Výchovný program školského klubu detí

- predstavuje štátom vymedzené ciele a obsah výchovy a vzdelávania v súlade s aktuálnymi požiadavkami na zabezpečenie komplexného rozvoja osobnosti dieťaťa s akcentom na výchovnú činnosť,
- zohľadňuje ciele a princípy výchovy v čase mimo vyučovania, výchovy vo voľnom čase a neformálnej výchovy a vzdelávania,
- prispieva k ucelenému a vnútorne prepojenému systému základného vzdelávania, prepája formálne a neformálne vzdelávanie,
- prispieva k formovaniu osobnosti dieťaťa v úzkej spolupráci s príslušnou základnou školou a rodinou dieťaťa,
- zdôrazňuje demokratický prístup a prístup neformálnej výchovy a vzdelávania vo výchovno-vzdelávacej činnosti umožňujúci zdieľanie osobných skúseností a pohľadov na obsah i proces,
- akcentuje potrebu pracovať s rozmanitosťou detí, ich rôznorodým potenciálom, nadaním aj znevýhodnením na princípe inklúzie vo výchove a vzdelávaní, ktorá je determinovaná vytvorením podmienok a podporných opatrení v podobe integrovaného systému prevencie, intervencie a personálneho posilnenia,
- predstavuje základný rámec pre tvorbu výchovných programov školských klubov detí, ktoré sú prispôsobené miestnym podmienkam a deťom, ktoré ich navštevujú,
- je rámcom a východiskom pre tvorbu metodických materiálov pre školské kluby detí, ktoré môžu podporovať realizáciu výchovného programu školského zariadenia,
- podporuje napĺňanie obsahovej dimenzie výchovy mimo vyučovania, čím vytvára predpoklady plnohodnotnej prípravy detí na život,
- vytvára predpoklady na autonómne plánovanie a realizáciu výchovy a vzdelávania v konkrétnych školských kluboch detí,
- zabezpečuje zmysluplnú realizáciu činností v školských kluboch detí zameranú na:

- oddych v čase mimo vyučovania a v čase školských prázdnin,
 - záujmovú činnosť,
 - prípravu na vyučovanie,
- vychádza z legislatívnych podmienok fungovania školských klubov detí a ich špecifik, pre ktoré je typické, že:
- prijímanie detí do týchto zariadení nepodlieha prijímaciemu konaniu,
 - účasť detí na výchovno-vzdelávacej činnosti sa zakladá na rozhodnutí jedinca/zákonných zástupcov dieťaťa,
 - činnosti a aktivity školského klubu detí vychádzajú zo záujmov detí, čím je vytváraný dostatočný priestor pre individuálny prístup a vlastné tempo činnosti,
 - časová voľnosť umožňuje flexibilitu vo využívaní rozmanitých foriem a metód práce a vo využívaní rozmanitých priestorov na ich realizáciu

1. Ciele a poslanie výchovy

Poslaním školského klubu detí je umožniť deťom rozvíjať ich osobnostný potenciál, záujmy a vzdelávacie potreby v podporujúcom prostredí uplatňujúcom požiadavky na výchovu mimo vyučovania a výchovu vo voľnom čase, prostredníctvom princípov neformálneho vzdelávania.

Ciele výchovy a vzdelávania v školskom klube detí sú:

- rozvíjať spôsobilosti kľúčové pre život v 21. storočí v prepojení na ciele a profil absolventa základného vzdelávania,
- rozvíjať spôsobilosti oceňovať voľný čas ako hodnotu, využívať ho zmysluplne a racionálne pre svoj rozvoj,
- rozvíjať spôsobilosti plánovať a vyberať si vhodné činnosti na participáciu, rekreáciu a relaxáciu,
- podporovať inkluzívny a individualizovaný (diferencovaný, personalizovaný) prístup vo výchove a vzdelávaní, v centre ktorého stojí dieťa, jeho osobnostný potenciál a výchovno-vzdelávacie potreby,
- podporovať podnikavosť, iniciatívnosť, tvorivosť a prirodzenú zvedavosť pri poznávaní sveta okolo seba,
- uplatňovať a chrániť práva dieťaťa v spolupráci s rodinou, zriaďovateľom a ďalšími

- zainteresovanými stranami (partnermi) podieľajúcimi sa na výchove,
- zabezpečiť oddych a relaxáciu detí po vyučovaní v škole,
 - rozvíjať záujmy a napĺňať novo-vynárajúce sa potreby súčasných detí,
 - podporovať aktivity vzťahujúce sa ku škole,
 - zabezpečovať deťom podmienky na prípravu na vyučovanie.

2. Princípy výchovy a vzdelávania

Výchova a vzdelávanie podľa tohto zákona sú založené na princípoch:

- a) bezplatnosti vzdelania v materskej škole zriadenej orgánom miestnej štátnej správy v školstve alebo orgánom územnej samosprávy (ďalej len „štátna škola“) pre deti, pre ktoré je predprimárne vzdelávanie povinné,
- b) bezplatnosti vzdelania v základnej škole a strednej škole, ktoré sú štátnymi školami,
- c) rovnoprávnosti prístupu k výchove a vzdelávaniu so zohľadnením výchovno-vzdelávacích potrieb jednotlivca a jeho spoluzodpovednosti za svoje vzdelávanie,
- d) inkluzívneho vzdelávania,
- e) zákazu všetkých foriem diskriminácie a obzvlášť segregácie,
- f) rovnocennosti a neoddeliteľnosti výchovy a vzdelávania vo výchovno-vzdelávacom procese,
- g) celoživotného vzdelávania,
- h) výchovného poradenstva podľa [§ 130](#),
- i) slobodnej voľby vzdelávania s prihliadnutím na očakávania a predpoklady detí a žiakov v súlade s možnosťami výchovno-vzdelávacej sústavy,
- j) zdokonaľovania procesu výchovy a vzdelávania podľa výsledkov dosiahnutých v oblasti vedy, výskumu a vývoja,
- k) prípravy na zodpovedný život v slobodnej spoločnosti v duchu porozumenia a znášanlivosti, rovnosti muža a ženy, priateľstva medzi národmi, národnostnými a etnickými skupinami a náboženskej tolerancie,
- l) kontroly a hodnotenia kvality výchovy a vzdelávania a kvality výchovno-vzdelávacej sústavy,
- m) integrácie výchovno-vzdelávacej sústavy Slovenskej republiky do európskeho vzdelávacieho priestoru so zreteľom na vlastné skúsenosti a tradície,

- n) posilnenia výchovnej stránky výchovno-vzdelávacieho procesu prostredníctvom všetkých vyučovacích predmetov, ale aj špecifickými výchovnými zamestnaniami zameranými na rozvoj citov a emócií, motivácie a záujmov, socializácie a komunikácie, na sebakontrolu a sebariadenie, na mravné hodnoty a tvorivosť,
- o) vyváženého rozvoja všetkých stránok osobnosti dieťaťa a žiaka v školskom vzdelávaní,
- p) zákazu poskytovania alebo sprístupňovania informácií alebo zneužívania informačných prostriedkov, ktoré by mohli viesť k narušovaniu mravnosti³⁾ alebo k podnecovaniu k národnostnej, rasovej a etnickej nenávisťi⁴⁾ alebo k ďalším formám intolerancie,
- q) rovnoprávnosti postavenia škôl a školských zariadení bez rozdielu zriaďovateľa,
- r) rovnocennosti vzdelania získaného v štátnych školách, v školách zriadených štátom uznanou cirkvou alebo náboženskou spoločnosťou (ďalej len „cirkevná škola“) a v školách zriadených inou fyzickou osobou alebo právnickou osobou (ďalej len „súkromná škola“),
- s) zákazu používania všetkých foriem telesných trestov a sankcií vo výchove a vzdelávaní.

3. Formy výchovy a vzdelávania

Výchova a vzdelávanie sa organizuje ako denná, celodenná forma.

4. Výchovný jazyk

Výchovným jazykom v školskom klube detí je **štátny jazyk Slovenskej republiky - slovenský jazyk**.

5. Tematické oblasti výchovy

Obsahovú dimenziu výchovy mimo vyučovania reprezentujú tri piliere - **personalizácia, inklúzia a subjektívna pohoda**, ktoré sú obsiahnuté v tematických oblastiach výchovy.

Tematické oblasti výchovy sú:

1. Komunikácia a práca s informáciami
2. Sebarozvoj a svet práce
3. Zdravie a subjektívna pohoda
4. Spoločnosť a príroda

5. Kultúra a umenie

Výchovno-vzdelávacia činnosť v školských kluboch detí je vnútorne prepojená s obsahom a cieľmi základného vzdelávania.

Tematické oblasti výchovy sú kompatibilné so vzdelávacími oblasťami základného vzdelávania. V tematickej oblasti výchovy *Komunikácia a práca s informáciami* sú integrované dve vzdelávacie oblasti - oblasť Jazyk a komunikácia a oblasť Matematika a práca s informáciami. Tematická oblasť výchovy *Sebarozvoj a svet práce* je kompatibilná so vzdelávacou oblasťou Človek a svet práce. Tematická oblasť výchovy *Zdravie a subjektívna pohoda* súvisí so vzdelávacou oblasťou Zdravie a pohyb. V tematickej oblasti výchovy *Spoločnosť a príroda* sú integrované dve vzdelávacie oblasti - Človek a spoločnosť a Človek a príroda. Tematická oblasť výchovy *Kultúra a umenie* je kompatibilná so vzdelávacou oblasťou Umenie a kultúra. ŠkVP v tejto oblasti je doplnený o činnosť zameranú na regionálnu výchovu, prehlbovanie pozitívnych vzťahov k národnej a regionálnej kultúre, poznávanie prírodných, historických a kultúrnych hodnôt.

Ciele tematických oblastí výchovy sú prispôsobené požiadavkám 21. storočia, záujmom a potrebám súčasných detí i trendom vo svete vzdelávania (digitalizácia, informatizácia, inklúzia, individualizácia a diferenciacia a i.). V tematických oblastiach výchovy sú integrované všetky ciele základného vzdelávania, ktoré boli adaptované vo vzťahu k charakteru výchovy mimo vyučovania a špecifikám výchovno-vzdelávacej činnosti v školskom klube detí v reálnej pedagogickej praxi. Tematické oblasti výchovy sú **vzájomne prepojené**, prelínajú sa a nevystupujú ako samostatné a izolované časti. Nie sú uzavretým celkom, ale otvorenou obsahovou dimenziou výchovy mimo vyučovania, čo umožňuje ich aktualizáciu, inováciu a obohatenie v rámci výchovných programov školských zariadení. Napĺňaním cieľov tematických oblastí výchovy sa školské kluby detí plnohodnotne podieľajú na intrapersonálnom i interpersonálnom rozvoji detí a ich príprave na život.

Na úrovni plánovania obsahu výchovy a vzdelávania v konkrétnych školských kluboch detí sa odporúča vzájomné prelínanie a striedanie tematických oblastí výchovy. Tematické oblasti výchovy je možné implementovať v rámci všetkých druhov činností, s rešpektovaním zabezpečenia psychohygieny detí a ich oddychu v čase mimo vyučovania a v čase školských prázdnin. V školskom klube detí sa realizujú najmä oddychová a rekreačná činnosť, záujmová činnosť a príprava na vyučovanie.

5.1 Charakteristika a ciele tematických oblastí výchovy

5.1.1 Komunikácia a práca s informáciami

Charakteristika (opis) tematickej oblasti výchovy

Verbálna a neverbálna komunikácia, virtuálna komunikácia, efektívna komunikácia, budovanie digitálnej stopy. Riešenie konfliktov, aktívne počúvanie, prezentačné zručnosti.

Kritické myslenie, riešenie problémov, vyhľadávanie a detegovanie informácií (fakty, argumenty, názor, pocit, hoax), objektivita subjektivita interpretácií, komparácia informácií, overovanie informácií.

Čitateľská, matematická a digitálna gramotnosť.

	<i>Ciele tematickej oblasti výchovy Komunikácia a práca s informáciami</i>
1.	Osvojovať si schopnosti prezentačných zručností, diskutovať, obhajovať vlastné názory s využitím analytických zručností a kritického myslenia. Učiť žiakov trpezlivo a aktívne počúvať, prijímať a dávať spätnú väzbu, podporovať priateľské vzťahy v oddelení.
2.	Vyjadrovať názory ústnou aj písomnou formou v súlade s komunikačnou situáciou, v rôznom komunikačnom prostredí.
3.	Vyjadrovať svoje myšlienky v materinskom aj cudzom jazyku, pracovať s knihou, tvoriť texty rôznych štýlov, tvoriť vlastné texty, pochopiť funkcie písanej reči a porozumieť významu textu.
4.	Aplikovať informatickú kultúru založenú na rešpektovaní právnych a etických zásad používania IKT a mediálnych produktov. Viesť žiakov k uvedomelému využívaniu IKT.
5.	Používať kritické a analytické myslenie pri poznávaní nebezpečenstva internetu a online prostredia (dostupnosť informácií, strata súkromia, otvorenosť k ľuďom).
6.	Rozvíjať jazykové a komunikačné zručnosti s ohľadom na čistotu jazykového prejavu, rozvoja slovnej zásoby a gramatickej správnosti vyjadrovania.
7.	Osvojovať si komunikačnú etiku, viesť žiakov ku vhodnej a otvorenej kultúrnej komunikácii. Vytvárať žiakom situácie na samostatné riešenie jednoduchých konfliktov.
8.	Využívať matematické myslenie a logické operácie v každodennom živote a štúdiu. Hľadať a overovať informácie z viacerých zdrojov.

5.1.2 Sebarozvoj a svet práce

Charakteristika (opis) tematickej oblasti výchovy

Personalizácia - priestor pre objavovanie a definovanie seba.

Sebadôvera, sebaopoznávanie - kto som, kým sa chcem stať, o čom snívam.

Manažment času (*angl.* time management), sebadisciplína, pevná vôľa. Budovanie „mojej značky“ - prezentovanie seba.

Mäkké zručnosti (*angl.* soft skills) - tímová spolupráca, kooperácia, asertivita, tvorivé myslenie, empatia.

Riešenie konfliktov, správne sa rozhodovať, vyjednávanie, atraktivita povolání, nové pracovné pozície, digitalizácia a informatizácia.

	Ciele tematickej oblasti výchovy Sebarozvoj a svet práce
1.	Prejavovať podnikavosť, iniciatívnosť, tvorivosť a prirodzenú zvedavosť pri poznávaní sveta okolo seba.
2.	Osvojovať si zručnosti riešiť konflikty, vyjadrovať svoje postoje a názory na primeranej úrovni empatie a asertivity.
3.	Zapájať sa úspešne do bežného života rozvíjaním zručností finančnej gramotnosti.
4.	Aplikovať metakognitívne stratégie pri postupoch vlastného učenia sa.
5.	Využívať vlastné záujmy na podporu sebarealizácie a voľby povolania. Ponúkať žiakom rôznorodé zaujímavé výchovno-vzdelávacie činnosti.
6.	Aplikovať zručnosti kooperácie a spolupráce ako člen tímu, sociálnej skupiny.
7.	Nadobúdať pracovné zručnosti v rôznych oblastiach ľudskej činnosti. Pomáhať žiakom uvedomiť si svoje ďalšie rozvojové možnosti. Rozvinúť jednoduché manuálne zručnosti pre praktický život.
8.	Byť zodpovedný za pracovné úlohy - dokončiť začatú prácu. Viesť žiakov k samostatnosti a zodpovednosti za prípravu na vyučovanie.

5.1.3 Zdravie a subjektívna pohoda

Charakteristika (opis) tematickej oblasti výchovy

Fyzické zdravie, duševné zdravie, zdravý životný štýl, životospráva, šport, cvičenie, režim dňa. Motivácia, aspirácie, túžby.

Postoje, názory.

Sila prítomného okamihu, prežívanie svojej pozície - člena tímu, skupiny ako časť rastu, života.

Subjektívna pohoda (*angl.* wellbeing) ako schopnosť bytia bez strachu, úzkosti, nežiť v obrane. Pocit šťastia - čo ma robí šťastným, čo mi prináša radosť.

Pocit spokojnosti - zmysel života.

Skutočný život a virtuálna realita.

	<i>Ciele tematickej oblasti výchovy Zdravie a subjektívna pohoda</i>
1.	Vykonávať činnosti zodpovedajúce svojmu osobnému potenciálu v oblasti pohybových aktivít, športu a telesnej výchovy.
2.	Dosahovať duševnú rovnováhu prostredníctvom kompenzácie duševného a fyzického zaťaženia školského vyučovania pohybovými aktivitami.
3.	Získať informácie o zdravom životnom štýle a uspokojiť svoje fyzické potreby (spánok, strava, pohyb, odpočinok) vo svojom dennom režime, kultivovať základné hygienické návyky.
4.	Využívať svoje osobné záujmy na vlastnú sebarealizáciu a relaxáciu.
5.	Využívať svoj talent a nadanie na vyjadrovanie svojej životnej spokojnosti.
6.	Mať pozitívny vzťah k pohybovým aktivitám a športu s ich pravidelným začlenením do denného režimu, rozvíjať schopnosť relaxovať pravidelným cvičením a pohybom.
7.	Získať informácie o situáciách ohrozujúcich zdravie a vedieť poskytnúť prvú pomoc na veku primeranej úrovni. Poznať dôležité linky pomoci.
8.	Upevňovať hygienické zásady, návyky základných sebaobslužných činností, poznať kultúru stolovania a aplikáciu zásad slušného správania v praxi.
9.	Prejaviť prosociálne zručnosti pri sebaopoznávaní, riešení emočných problémov, mať schopnosť zvládnuť vlastné pozitívne a negatívne emócie, riešiť kvalitu vzťahov s rodičmi, spolužiakmi, učiteľmi/vychovávateľmi.
11.	Získať správne návyky držania tela a mať kultivovaný pohybový prejav.

12.	Nadobudnúť odolnosť a zdravé sociálne návyky ako prevenciu pred rizikovým správaním. Pochopiť škodlivosť fajčenia, alkoholu a iných návykových látok.
-----	---

5.1.4 Spoločnosť a príroda

Charakteristika (opis) tematickej oblasti výchovy

Hodnoty v spoločnosti, sloboda, demokracia, práva a povinnosti. Ľudské práva.

Sociálne znevýhodnené (vylúčené) skupiny.

Inkluzívny prístup k životu - prijatie druhého za partnera, spoločníka, spolutvorcu.

Medzilidské vzťahy, tolerancia, akceptácia, rešpektovanie, dialóg, konsenzus, kompromis, lojalita.

Trvalo udržateľný rozvoj.

Planéta Zem.

Vesmír.

Globálne problémy ľudstva.

	<i>Ciele tematickej oblasti výchovy Spoločnosť a príroda</i>
1.	Utvrdzovať etické správanie, prijímanie odlišnosti, občianske postoje a zručnosti ako trvalé aspekty občianskej spoločnosti. Prejavovať úctu k rodičom, starším osobám, prejavovať ohľaduplnosť osobám so zdravotným postihnutím.
2.	Upevňovať vlastné poznanie a aplikáciu spoločenských, kultúrnych a právnych noriem v správaní voči okoliu. Pochopiť význam dodržiavania ľudských práv a slobôd, posilniť základy hrdosti k národnej a štátnej príslušnosti.
3.	Diskutovať o mediálne aktívnych skupinách, ktoré spochybňujú demokratické hodnoty a propagujú extrémizmus v rôznych oblastiach (napr. youtuberi, influenceri propagujúci nežiadúce postoje a názory v rozpore s demokratickými hodnotami a spoločenskými
4.	Aplikovať prírodovedné vedomosti a formulovať argumenty na podporu rozhodnutí a odporúčaní súvisiacich so spoločenskými alebo globálnymi výzvami.
5.	Demonštrovať zásady environmentálneho prístupu k životnému prostrediu a pochopiť základne princípy jeho ochrany.
6.	Zoznámiť sa s rozmanitosťou a premenlivosťou prírody, uvedomiť si význam prírody pre náš život.
7.	Rozvíjať abstraktné myslenie smerujúce k pochopeniu podstaty témy a aj experimentovanie a bádanie.

8.	Zapájať sa do výberu a realizácie dobrovoľníckych aktivít.
----	--

5.1.5 Kultúra a umenie

Charakteristika (opis) tematickej oblasti výchovy Kultúrne dedičstvá - tradície, zvyky, obyčaje.

Rozmanitosť a vplyv iných kultúr.

Národná hrdosť, vlasťenectvo. Slovensko - moja krajina. Náboženstvá.

Národnostné menšiny.

Umenie - výtvarné, hudobné, literárno-dramatické. Sebavyjadrenie cez umenie.

Ciele tematickej oblasti výchovy Kultúra a umenie	
1.	Aplikovať podnety moderného výtvarného umenia, podnety inšpirované dejinami umenia, podnety architektúry, podnety fotografie, podnety videa a filmu, podnety elektronických médií, podnety dizajnu a remesiel, podnety speváckej a inštrumentálnej činnosti, podnety iných oblastí poznávania sveta pri vlastnom experimentovaní, rozvíjaní tvorivosti a kreativity postavených na vlastnom zážitku a skúsenosti.
2.	Nadobudnúť interkultúrne kompetencie a uvedomovať si vzájomný vplyv rôznych kultúr na Slovensku v kontexte histórie a súčasnosti.
3.	Využívať rôzne formy umenia (hudobné, výtvarné, dramatické, tanečné) na vlastné sebavyjadrenie, originálne reflexie skutočnosti, schopnosti kritického čítania a interpretácie.
4.	Prejavovať vzťah k ľudovým tradíciám, ochrane a poznávaní kultúrneho dedičstva, poznávaniu kultúrnych hodnôt umenia. Rozvíjať lásku k regionálnym tradíciám Kysúc, spoznávať historické a kultúrne pamiatky regiónu.
5.	Využívať pri komunikácii a interakcii s ľuďmi poznatky o kultúrach, náboženstve a tradíciách národnostných menšín žijúcich na Slovensku.
6.	Vnímať umenie a kultúru na základe súčasných kultúrnych procesov a aktuálnych problémov, chápať význam estetických faktorov a estetickej činnosti v každodennom živote, význam umenia v živote jednotlivca a spoločnosti.
7.	Rozvíjať poznanie seba ako euroobčana v oblasti kultúry, využívať skúsenosti muzeálnej a galerijnej pedagogiky.

Výchovný program bol schválený v pedagogickej rade 4.9. 2023 a bol prerokovaný v Rade školy 10.10. 2023.

Pečiatka školy:

Podpis riaditeľky školy: